

Toelichting arbeidsmarkt factsheets

In de Facts & Figures van arbeidsmarktregio's vindt u beschrijvende informatie van de arbeidsmarkt wat betreft techniek en informatie over ontwikkeling van arbeidsmarktvrage naar technici. In dit document vindt u toelichting op de data.

1. Huidige omvang van de technische arbeidsmarkt, inclusief sectoren en beroepen

Data over de huidige arbeidsmarkt zijn afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Platform Talent voor Technologie (PTvT) heeft het Centrum voor Beleidsstatistiek van het CBS (CBS-CvB) in 2020 gegevens gevraagd over personen werkzaam in technische beroepen, naar provincie en arbeidsmarktregio.

De data zijn afkomstig uit de meest recente Enquête Beroepsbevolking (EBB). Deze steekproef is gehouden in het jaar 2019. De EBB is een doorlopende enquête onder personen van 15 jaar en ouder die in Nederland wonen. Het gaat om een steekproef waarop elk jaar ongeveer 90 duizend personen responderen. Het doel van de enquête is zicht te krijgen op de relatie tussen mens en arbeidsmarkt.

Qua definities en afbakeningen geldt het volgende. De gehanteerde definitie werkende beroepsbevolking die gebruikt is: de bevolking in de leeftijd 15 tot 65 jaar die tenminste 12 uur per week betaald werk heeft. De definitie van 'middelbaar opgeleid' is het niveau van de basisberoepsopleiding (mbo-2), de vakopleiding (mbo-3), de middenkader- en specialistenopleidingen (mbo-4) of bovenbouw havo/vwo. De indeling van arbeidsmarktregio's is hier te vinden https://www.regioatlas.nl/kaarten#_arbeidsmarktregios.

1.1 Huidige omvang van de technische arbeidsmarkt

In onderstaande tabel is zichtbaar hoeveel mensen in uw arbeidsmarktregio een technisch beroep hebben en in welke verhouding dit staat tot de werkende beroepsbevolking in deze regio.

Regio	Werkzame beroepsbevolking	Waarvan technisch beroep	Percentage technische beroepen	Afgerond aandeel werkenden in technisch beroep
Nederland totaal	7.839.000	1.582.000	20%	1 op de 5
Achterhoek totaal	134.000	33.000	25%	1 op de 4
Nederland basis opgeleiden	1.311.000	346.000	26%	1 op de 4
Achterhoek basis opgeleiden	28.000	11.000	39%	1 op de 3
Nederland middelbaar opgeleiden	3.163.000	659.000	21%	1 op de 5
Achterhoek middelbaar opgeleiden	66.000	15.000	23%	1 op de 4
Nederland hoogopgeleiden	3.254.000	547.000	17%	1 op de 6
Achterhoek hoogopgeleiden	39.000	7.000	18%	1 op de 6

Tabel 1. Omvang werkzame (technische) beroepsbevolking.

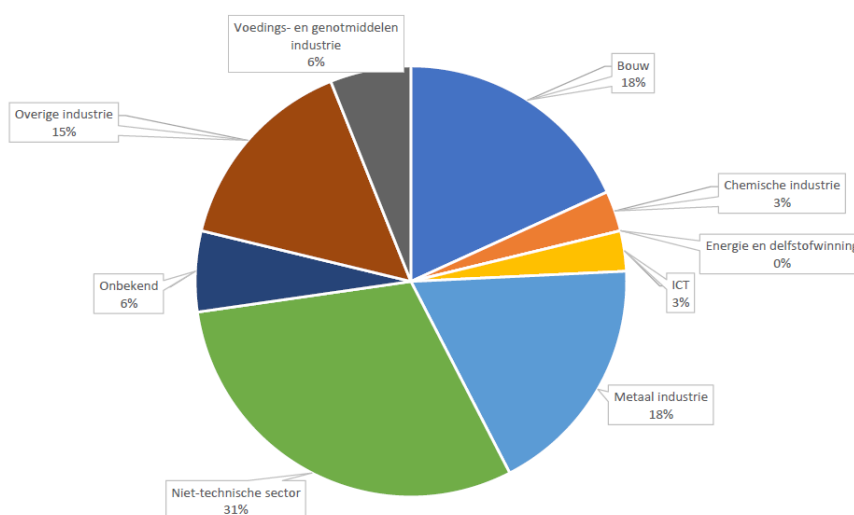
Bron cijfers: CBS maatwerk 2020, gebaseerd op de Enquête Beroepsbevolking.* Note: totaalaantallen kunnen hoger zijn dan de som van opleidingsniveaus omdat van een (klein) deel van de respondenten het opleidingsniveau onbekend is.

1.2 Verdeling technische beroepen over sectoren

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) heeft in overleg met verschillende stakeholders afbakeningen vastgesteld voor technische beroepen en -sectoren. De technische sectoren zijn ingedeeld op basis van de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) uit 2008.

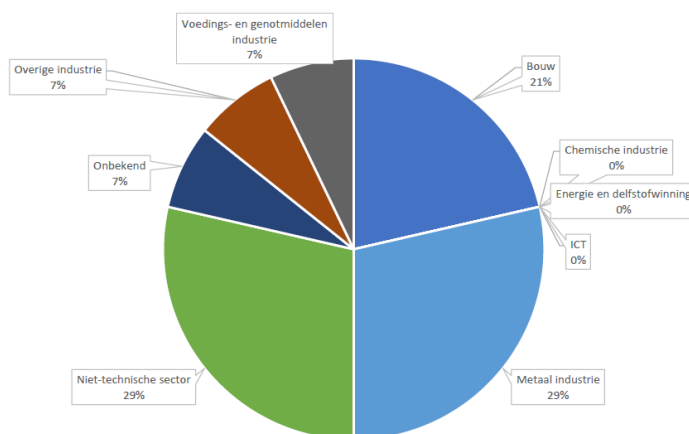
Houd er rekening mee dat ook een deel van de technische beroepen buiten de technische sectoren valt. Technisch opgeleiden kunnen dus in een breed spectrum van sectoren terecht komen. Houd er ook rekening mee dat per sector een variatie aan technische beroepen bestaat.

Inhoudelijke toelichting: in onderstaande grafieken is te zien in welke sector de meeste personen met een technisch beroep werken in uw arbeidsmarktregio. In veel arbeidsmarktregio's werken de meeste technici in de bouw. Is dit ook in uw arbeidsmarktregio het geval? In welke sectoren werken de meeste personen met een technisch beroep in uw regio?

Grafiek 1. % technisch beroep naar sector in Achterhoek. Totaal van alle opleidingsniveaus.
Bron cijfers: CBS maatwerk, 2020.

Waar het in Grafiek 1 ging om technische beroepen onder alle opleidingsniveaus, gaat het in Grafiek 2 alleen om personen die middelbaar opgeleid zijn. Welke sectoren springen er voor deze groep uit qua technische beroepen?

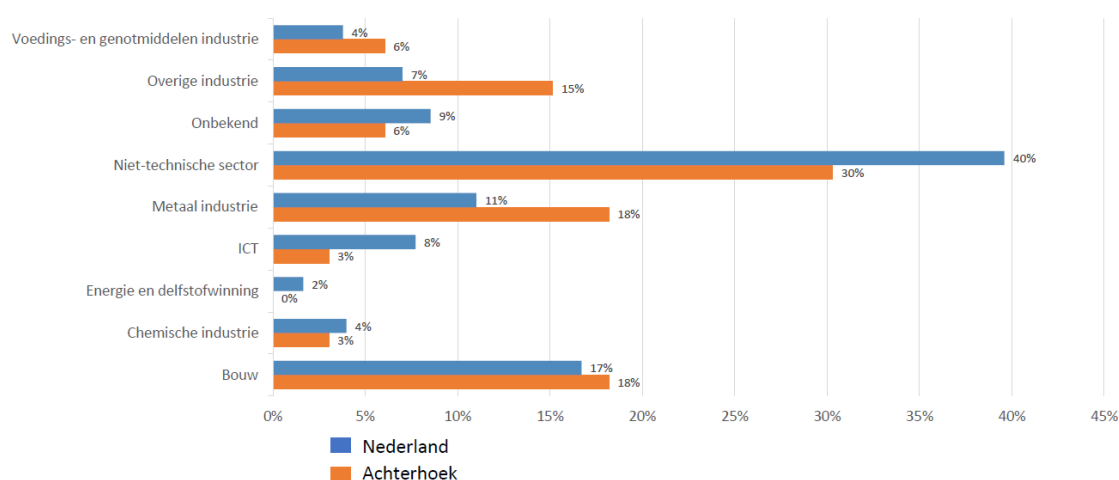

Grafiek 2. % middelbaar opgeleiden met een technisch beroep naar sector in Achterhoek.

Bron cijfers: CBS maatwerk, 2020. Percentages zijn gebaseerd op de Enquête Beroepsbevolking en geven daardoor een schatting weer. Dit betekent dat in sectoren met 0% wel middelbaar opgeleide technici kunnen werken, maar dat de aantallen waarschijnlijk laag zijn.

Daarnaast kunt u de cijfers vergelijken met het Nederlands gemiddelde. Deze grafiek gaat weer over alle opleidingsniveaus. In welke sectoren werken in uw regio relatief meer personen met een technisch beroep dan gemiddeld in Nederland?

In onderstaand voorbeeld is te zien dat in de Achterhoek relatief veel personen met een technisch beroep werken in de metaalindustrie en overige industrie, ten opzichte van het Nederlands gemiddelde.

Grafiek 3. In welke sector werken mensen met een technisch beroep? Vergelijking met het Nederlands gemiddelde. Alle opleidingsniveaus. Bron cijfers: CBS maatwerk, 2020.

1.3 Meest voorkomende technische beroepen

Het ministerie van EZK heeft in overleg met verschillende stakeholders afbakeningen vastgesteld voor technische beroepen en -sectoren. De technische beroepen zijn ingedeeld op basis van de Beroepenindeling-ROA-CBS (BRC) uit 2014. Deze BRC-indeling is gebaseerd op de International Standard Classification of Occupations (ISCO).

Inhoudelijke toelichting: in onderstaande tabel kunt u zien welke technische beroepen het meeste voorkomen in uw regio. Ook ziet u welk percentage van de technici exact dit beroep heeft van alle technici in uw regio.

Beroep	percentage
Timmerlieden	9%
Technici bouwkunde en natuur	7%
Hulpkrachten bouw en industrie	7%
Software- en applicatieontwikkelaars	7%
Ingenieurs (geen elektrotechniek)	7%
Metaalbewerkers en constructiewerkers	6%
Productiemachinebedieners	5%

Tabel 2. De meest voorkomende technische beroepen in Achterhoek (AM). Alle opleidingsniveaus.

Bron cijfers: CBS maatwerk, 2020.

Vervolgens kunt u inzoomen op alleen de middelbaar opgeleide technici. Welke technische beroepen komen het meest voor onder middelbaar opgeleiden in uw regio?

In het voorbeeld van de Achterhoek is te zien dat er onder alle opleidingsniveaus het vaakst voorkomende beroep timmerman is (Tabel 2). Onder middelbaar opgeleiden zijn dit technici bouwkunde en natuur (Tabel 3). De timmerlieden staan zelfs helemaal niet in de top-7 van middelbaar opgeleiden (Tabel 3). De verklaring hiervoor is dat timmerlieden in veel gevallen basis opgeleid zijn. Daardoor zie je deze beroepsgroep terug in Tabel 2 (alle opleidingsniveaus), maar niet in Tabel 3 (alleen middelbaar opleidingsniveau).

Beroep	percentage
Technici bouwkunde en natuur	8%
Productiemachinebedieners	7%
Elektriciens en elektronicamonteurs	7%
Metaalbewerkers en constructiewerkers	7%
Machinemonteurs	7%
Loodgieters en pijpfitters	6%
Ingenieurs (geen elektrotechniek)	6%

Tabel 3. De meest voorkomende technische beroepen onder middelbaar opgeleiden in Achterhoek (AM).

Bron cijfers: CBS maatwerk, 2020.

2. Ontwikkeling van arbeidsmarktvrage naar basis- en middelbaar opgeleide technici

Data over ontwikkeling van arbeidsmarktvrage zijn afkomstig van het UWV. Gegevens zijn ontvangen in 2020 en gaan over de periode 2016 tot en met 2019. Arbeidsmarktregio-indelingen zijn hetzelfde als bij de CBS-data.

De indeling van technische beroepen en het beroepsniveau van vacatures is gemaakt door UWV en CBS. Deze indeling is anders dan de beroepenindeling van de EBB van CBS. Waar de EBB uitgaat van

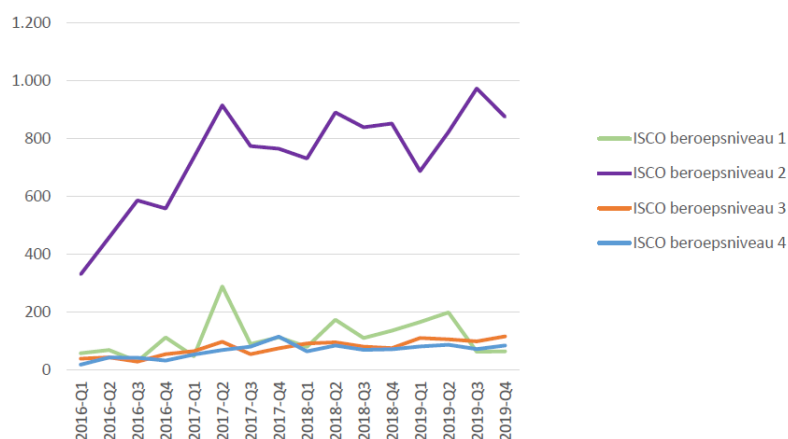
personen en hun daadwerkelijke opleidingsniveau; gaat het bij vacatureschattingen om het ISCO beroepsniveau van de vacatures. Dit is het niveau waarop het beroep van de vacature wordt ingeschat. Er zijn vier beroepsniveaus te onderscheiden:

Beroepsniveau 1: eenvoudige routinematige taken; elementair of lager onderwijsniveau vereist.
Beroepsniveau 2: weinig tot middelmatig complexe taken; lager of middelbaar onderwijsniveau vereist.
Beroepsniveau 3: complexe taken; middelbaar of hoger onderwijsniveau vereist.
Beroepsniveau 4: zeer complexe gespecialiseerde taken; hoger of wetenschappelijk onderwijsniveau vereist.

De precieze indeling van technische beroepen naar de vier niveaus is te vinden in de Excelbijlage.

2.1 Ontwikkeling arbeidsmarktvraag laatste jaren

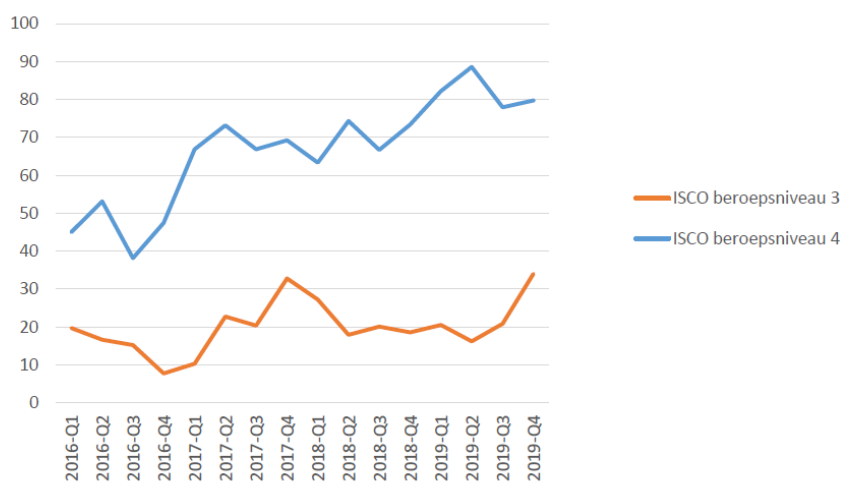
De vraag naar technici neemt de laatste twee jaar toe in de meeste regio's van Nederland. Is dat in uw regio ook het geval? Neemt de vraag naar technisch basisvakmanschap toe, naar specialistisch vakmanschap, of beiden?

Grafiek 4. Ontwikkeling aantal openstaande vacatures technische beroepen in de vier beroepsniveaus in Achterhoek.
Bron: schattingen van UWV, 2020. Dit betreft de UWV definitie van technische beroepen en is exclusief ICT beroepen.

In vacaturedata wordt een onderscheid gemaakt tussen technische en ICT beroepen. In Grafiek 4 worden vacature-ontwikkelingen van technische beroepen getoond. In Grafiek 5 zijn vacature-ontwikkelingen van ICT beroepen te vinden. Wat valt u op bij deze grafiek?

Note: in het maatwerk van CBS op basis van de EBB worden deze groepen (techniek en technologie/ICT) gebundeld en gezamenlijk gerekend tot de 'technische beroepen'. Dat is dus het geval bij deel 1 en 2 van de factsheet: *omvang van de technische arbeidsmarkt en samenstelling van de technische arbeidsmarkt, inclusief sectoren en beroepen*. Alleen in deel 3 'Ontwikkeling arbeidsvraag' is er een scheiding tussen techniek en ICT.

Grafiek 5. Ontwikkeling aantal openstaande vacatures ICT beroepen in de vier beroepsniveaus in Achterhoek.
Bron: schattingen van UWV, 2020. Dit betreft ICT beroepen.